

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาถึงการตัดสินใจเชิงจริยธรรมของผู้ปฏิบัติงานชาวโทรทัศน์ในประเด็นขัดแย้งทางผลประโยชน์ โดยมีขั้นตอนในการวิจัยดังนี้

1. ประชากร
2. กลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรในการวิจัยนี้ประกอบด้วยผู้สื่อข่าว ผู้ช่วยบรรณาธิการและบรรณาธิการของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ ที่ไม่คิดค่าบริการ (Free TV.) ซึ่งออกอากาศทั่วประเทศ 6 แห่ง ที่ปฏิบัติหน้าที่ในกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 310 คน ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนผู้ปฏิบัติงานชาวโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์ที่ไม่คิดค่าบริการ

สถานีโทรทัศน์	จำนวนผู้ปฏิบัติงานชาวโทรทัศน์ (คน)
3	60
5	46
7	72
9	54
11	34
ไอทีวี	44
รวม	310

ที่มา : จากการสอบถามเจ้าหน้าที่ฝ่ายข่าวของสถานีโทรทัศน์แต่ละแห่ง (ตุลาคม 2542)

กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้เป็นการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ไปยังสถานีโทรทัศน์ต่าง ๆ ที่ได้กล่าวข้างต้น จากนั้น จึงใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) ในแต่ละสายงาน ได้แก่ ราชสำนัก สังคม การเมือง เศรษฐกิจ อาชญากรรม กีฬา และบันเทิง รวมทั้งการสุ่มตามตำแหน่งงานผู้สื่อข่าว และผู้ช่วยบรรณาธิการหรือบรรณาธิการ เพื่อนำมาใช้จัดกลุ่มในการรายงานผลการวิจัย

ตารางที่ 2 แสดงกลุ่มตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานชาวโทรทัศน์ที่ได้จากการสุ่มแบบโควต้าสายงาน

สายงาน	สถานีโทรทัศน์											
	ช่อง 3		ช่อง 5		ช่อง 7		ช่อง 9		ช่อง 11		ไอทีวี	
	นัก ข่าว	บ.ก.	นัก ข่าว	บ.ก.	นัก ข่าว	บ.ก.	นัก ข่าว	บ.ก.	นัก ข่าว	บ.ก.	นัก ข่าว	บ.ก.
การเมือง	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
เศรษฐกิจ	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
สังคม	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
อาชญากรรม	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ราชสำนัก	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
กีฬา	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
บันเทิง	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	1	1
รวม	7	7	7	7	7	7	6	6	6	6	7	7

กลุ่มตัวอย่างจึงเป็นผู้ปฏิบัติงานในแต่ละสายงานของสถานีโทรทัศน์แต่ละแห่ง จำนวน 2 คน ตามตำแหน่งผู้สื่อข่าวและผู้ช่วยบรรณาธิการหรือบรรณาธิการ แล้วเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience Sampling) สำหรับสายข่าวบันเทิงของช่อง 9 และช่อง 11 ไม่อยู่ในขอบเขตของการศึกษานี้ เนื่องจากไม่มีผู้สื่อข่าวประจำกองบรรณาธิการโดยตรง เนื่องจากช่อง 9 ให้บริษัทเอกชนเช่าช่วงเวลาไปดำเนินการ ส่วนช่อง 11 ไม่มีการรายงานข่าวบันเทิง ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้จึงมีทั้งสิ้น 80 คน

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานชาวโทรทัศน์เป็นผู้ที่ไม่มีตารางเวลาการทำงานที่แน่นอน และต้องออกไปปฏิบัติหน้าที่นอกสถานที่เป็นประจำ ประกอบกับแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Question) โดยเปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นได้โดยเสรี ทำให้ผู้วิจัยไม่ได้รับความร่วมมือในการเก็บข้อมูลตามจำนวนที่ได้คาดการณ์ไว้

ผู้ตอบแบบสอบถามต้องใช้เวลาค่อนข้างมากในการตอบแต่ละชุด เพราะคุ้นเคยกับการตอบประเภทเลือกจากหลายตัวเลือก (Multiple Choice) มากกว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่สามารถตอบแบบสอบถามได้ในทันที และมักจะขอแบบสอบถามกลับไปทำแล้วค่อยนำมาคืนภายหลัง ทำให้แบบสอบถามบางส่วนสูญหาย นอกจากนี้ เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับมาแล้วผู้วิจัยพบว่า คำตอบในแบบสอบถามหลายชุดไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ไม่สามารถประมวลผลได้ โดยเฉพาะในส่วนที่ 2 ซึ่งเป็นส่วนที่ให้ตอบจากสถานการณ์สมมติ และแม้จะกลับไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติมอีก ก็ยังคงพบกับเหตุการณ์ในลักษณะเดิม ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้จึงมาจากการ

ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง 71 คน แบ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานชาวตามสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ ดังนี้

- ช่อง 3 จำนวน 14 คน
- ช่อง 5 จำนวน 13 คน
- ช่อง 7 จำนวน 14 คน
- ช่อง 9 จำนวน 12 คน
- ช่อง 11 จำนวน 12 คน
- ไอทีวี จำนวน 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งมีทั้งคำถามปลายปิด (Close-ended Question) โดยให้เลือกตอบจากหลายตัวเลือก (Multiple Choice) คำถามปลายเปิด (Open-ended Question) และคำถามแบบให้ตอบอย่างอิสระ (Free Response Question) แบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง โดยให้เลือกตอบจากตัวเลือกที่กำหนดให้ และเติมคำในช่องว่าง ได้แก่

1. สาขาที่จบการศึกษา
 - นิเทศศาสตร์หรือสื่อสารมวลชน
 - อื่น ๆ
2. รายได้
 - น้อยกว่า 15,000 บาท
 - 15,000 – 30,000 บาท
 - มากกว่า 30,000 บาท
3. สายงานที่สังกัด
4. ตำแหน่งงาน
5. อายุการทำงานข่าว
 - น้อยกว่า 6 ปี
 - 6 – 10 ปี
 - 10 ปี

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการตัดสินใจเชิงจริยธรรมของผู้ปฏิบัติงานโทรทัศน์ในเรื่องผลประโยชน์ ซึ่งสร้างขึ้นจากกรอบความคิด 2 ประการด้วยกันคือลักษณะของผลประโยชน์และการตัดสินใจเชิงจริยธรรมตามแนวกล่องของพอดเดอร์

ลักษณะของผลประโยชน์

ลักษณะของผลประโยชน์ที่นำมาใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถามประกอบไปด้วย

1. ประเภทของผลประโยชน์ บุญเลิศ ช่างใหญ่ (2539) ได้เขียนถึงรูปแบบของผลประโยชน์ที่พัฒนาไปตามกลยุทธ์ทางการตลาด การเสนอผลประโยชน์ต่อนักข่าวจึงไม่ได้มีเพียงเงินที่ใส่ไว้ในซองเท่านั้น อาจเป็นเพียงของเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่นำมาใช้แทนค่าความรู้สึกที่ดีที่มอบให้กันและกันได้ในทุกโอกาส หรือการให้สิทธิพิเศษบางประการแก่นักข่าว ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดนี้มาแบ่งประเภทของผลประโยชน์ออกเป็น

1.1 ประเภทเงินในรูปแบบต่าง ๆ

1.2 ประเภทที่ไม่ใช่เงิน ได้แก่ สิ่งของและสิทธิพิเศษ

2. โอกาสที่ได้รับการเสนอผลประโยชน์ อาจเกิดขึ้นได้ทั้งในภาวะที่มีความสอดคล้องของเหตุการณ์และในภาวะที่ล่อแหลมต่อการปฏิบัติงาน โดยแบ่งออกเป็น

2.1 ในประเด็นข่าวที่มีความขัดแย้ง หรือโอกาสที่มีการกล่าวหาในทางลบต่อแหล่งข่าว โดยที่ยังไม่มีการพิสูจน์ข้อเท็จจริงว่ากระทำผิดตามนั้นหรือไม่

2.2 โอกาสตามเทศกาล เป็นการเสนอผลประโยชน์ตามเทศกาลช่วงเวลาพิเศษหรือวันสำคัญที่นิยมมอบของขวัญให้แก่กันตามประเพณีไทย

3. มูลค่าของผลประโยชน์ ผู้วิจัยใช้มูลค่า 500 บาทมาเป็นเกณฑ์ในการกำหนดมูลค่า ซึ่งนำมาจากหลักจรรยาบรรณของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 และงานวิจัยของธิดารัตน์ น้อยสุวรรณ ซึ่งเปรียบเทียบความคิดเห็นเรื่องการรับผลประโยชน์ตอบแทนกับการรับตามธรรมเนียมไทยของนักหนังสือพิมพ์ ซึ่งประมวลไว้ในบทที่ 2 ทั้งผู้บริหารของช่อง 7 และธิดารัตน์ ต่างก็มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ผลประโยชน์ที่ผู้ปฏิบัติงานข่าวพึงรับได้ควรจะมีมูลค่าไม่เกิน 500 บาท จึงแบ่งเกณฑ์ตามลักษณะผลประโยชน์ออกเป็น

3.1 มูลค่าสูงหรือมากกว่า 500 บาท

3.2 มูลค่าต่ำหรือน้อยกว่า 500 บาท

ลักษณะของผลประโยชน์จะเป็นแนวทางของการสร้างสถานการณ์สมมุติในแบบสอบถาม โดยในเบื้องต้นจะกำหนดลักษณะสมมุติที่เป็นตัวแทนของผลประโยชน์ทั้ง 3 แบบก่อน จากนั้นจึงผสมผสานลักษณะของผลประโยชน์เข้าด้วยกัน แล้วเปลี่ยนแปลงลักษณะของผลประโยชน์ในแต่ละตอนย่อยของสถานการณ์ ทั้งนี้ จะสมมุติตัวละครขึ้นมา 2 ตัว คือ คุณแสนดี และ คุณสมรัก เป็นตัวแทนของผู้ปฏิบัติงานชาวโทรทัศน์ที่จะไปเผชิญกับผลประโยชน์ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยแบ่งออกเป็น 2 สถานการณ์หลักแล้วแยกออกเป็น 8 ตอนย่อยดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงการกำหนดลักษณะของผลประโยชน์ในแบบสอบถาม

สถานการณ์สมมุติ	ลักษณะของผลประโยชน์					
	ประเภท		โอกาส		มูลค่า	
	ไม่ใช้เงิน	เงิน	เทศกาล	ขัดแย้ง	< 500 ฿	> 500 ฿
<u>สถานการณ์ที่ 1</u> คุณแสนดีกับเทศกาลปีใหม่						
ตอนที่ 1 สมุดจดข่าวกับปากกาในงานปีใหม่	X		X		X	
ตอนที่ 2 ให้เงิน 400 บาทเป็นของขวัญปีใหม่		X	X		X	
ตอนที่ 3 แจกเงิน 400 บาทหลังแถลงข่าวชี้แจง		X		X	X	
ตอนที่ 4 จับสลากแจกพัดลมหลังแถลงข่าวชี้แจง	X			X	X	
<u>สถานการณ์ที่ 2</u> งานแต่งงานของคุณสมรัก						
ตอนที่ 5 นักธุรกิจ ให้เงินมาใช้จัดงานแต่งงาน	X		X			X
ตอนที่ 6 ยืมเงินเพื่อนรีสอร์ทที่บุกรุกป่าสงวน	X			X		X
ตอนที่ 7 มอบเงิน 5,000 บาทเป็นของขวัญแต่งงาน		X	X			X
ตอนที่ 8 เงิน 5,000 บาทจากผู้ใหญ่ที่ตกเป็นข่าว		X		X		X

จากตารางที่ 3 สามารถสร้างสถานการณ์สมมติ ดังนี้

สถานการณ์สมมติที่ 1 เรื่อง คุณแสนดีกับเทศกาลปีใหม่

ตอนที่ 1 ในช่วงเทศกาลปีใหม่คุณแสนดีผู้สื่อข่าวประจำสถานีโทรทัศน์แห่งหนึ่ง ได้รับมอบหมายจากบรรณาธิการให้ไปทำข่าวแถลงผลงานในรอบปีของรัฐมนตรีท่านหนึ่ง ภายนอกงานมีการแจกสมุดจดข่าวและปากกาเป็นที่ระลึกแก่นักข่าวทุกคนที่มาร่วมงาน

- สมุดจดข่าวและปากกา เป็นตัวแทนของผลประโยชน์ประเภทที่ไม่ใช่เงินที่มีมูลค่าน้อยกว่า 500 บาท และการแถลงข่าวในช่วงปีใหม่ เป็นตัวแทนของโอกาสตามเทศกาล

ตอนที่ 2 หลังจากเสร็จสิ้นการแถลงข่าว ประชาสัมพันธ์ประจำรัฐมนตรีท่านหนึ่งที่คุ้นเคยกับคุณแสนดีมาเป็นเวลานาน ได้นำเงิน 400 บาท มามอบให้ โดยบอกว่า เป็นเงินที่จัดสรรให้นักข่าวที่มาทำข่าวเป็นประจำโดยเฉพาะ เพื่อตอบแทนน้ำใจที่มาทำข่าวให้ตลอดปี แต่เนื่องจากกลัวว่าจะซื้อของขวัญมาให้ไม่ถูกใจจึงมอบเงินให้แทน

- เงิน 400 บาท เป็นตัวแทนของผลประโยชน์ประเภทเงินที่มีมูลค่าน้อยกว่า 500 บาท และการให้ในช่วงปีใหม่ เป็นตัวแทนของโอกาสตามเทศกาล

ตอนที่ 3 เหตุการณ์เหมือนตอนที่ 2 คือประชาสัมพันธ์กำลังเสนอเงิน 400 บาท ให้คุณแสนดี แต่บังเอิญว่า รัฐวิสาหกิจแห่งนี้กำลังถูกต่อต้านจากนักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและชาวบ้าน เพราะเตรียมที่จะสร้างโรงงานผลิตเชื้อเพลิงที่อาจก่อให้เกิดมลพิษ และเป็นประเด็นข่าวที่ประชาชนกำลังสนใจ

- เงิน 400 บาท เป็นตัวแทนของผลประโยชน์ประเภทเงินที่มีมูลค่าน้อยกว่า 500 บาทเช่นเดิม แต่เพิ่มประเด็นการก่อสร้างโรงงานที่อาจทำลายสิ่งแวดล้อมมาเป็นตัวแทนของโอกาสในประเด็นข่าวที่มีความขัดแย้ง

ตอนที่ 4 นอกเหนือจากแถลงข่าว รัฐวิสาหกิจแห่งนี้ยังได้จัดงานเลี้ยงและจับสลากมอบโชคให้แก่นักข่าวที่มาร่วมงานอีกด้วย และในขณะที่คุณแสนดีกำลังพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนนักข่าวเกี่ยวกับประเด็นที่รัฐวิสาหกิจถูกต่อต้าน โฆษกของงานก็ประกาศชื่อคุณแสนดีเป็นผู้โชคดีได้รับพัดลมขนาดเล็กกะทัดรัด 1 เครื่อง

- ยังคงมีโอกาสของความขัดแย้งในประเด็นข่าว แต่เปลี่ยนผลประโยชน์มาเป็นพัดลมขนาดเล็ก ซึ่งเป็นตัวแทนของผลประโยชน์ประเภทที่ไม่ใช่เงินที่มีมูลค่าน้อยกว่า 500 บาท

สถานการณ์สมมติที่ 2 เรื่องงานแต่งงานของคุณสมรัก

ตอนที่ 5 คุณสมรักเป็นผู้สื่อข่าวโทรทัศน์คนหนึ่งที่กำลังจะแต่งงาน แต่คุณสมรักไม่มีเงิน จึงคิดจะกู้เงินจากองค์กรที่ทำงานอยู่ ซึ่งเปิดให้กู้เพื่อเป็นสวัสดิการแก่พนักงาน แต่เมื่อ

นักธุรกิจคนหนึ่งซึ่งเป็นแหล่งข่าวที่สนิทสนมกับคุณสมรักทราบเรื่องเข้า จึงเสนอให้คุณสมรักยืมเงินเป็นการส่วนตัว โดยคิดอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าขององค์กรที่คุณสมรักทำงานอยู่ และมีเงื่อนไขการผ่อนชำระที่ผ่อนปรนกว่าอีกด้วย ทั้งนี้ เพื่อนักข่าวของคุณสมรักคนหนึ่งเพิ่งแต่งงานไปก็ยืมเงินจากนักธุรกิจคนนี้เช่นกัน

- การให้ยืมเงินเป็นตัวแทนของผลประโยชน์ประเภทสิทธิพิเศษที่มีมูลค่า

มากกว่า 500 บาท ส่วนการแต่งงานเป็นโอกาสตามเทศกาล

ตอนที่ 6 ก่อนถึงวันแต่งงาน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงที่คุณสมรักเป็นผู้สื่อข่าวประจำอยู่ ถูกฝ่ายค้านกล่าวหาว่า สร้างรีสอร์ททบูกูกป่าสงวน คุณสมรักจึงไปสัมภาษณ์รัฐมนตรี เพื่อจัดทำสื่อบทสัมภาษณ์พิเศษ รัฐมนตรีปฏิเสธข้อกล่าวหา พร้อมกับชวนให้คุณสมรักไปฮันนีมูนฟรี ที่รีสอร์ทที่ตกเป็นข่าว เพื่อพิสูจน์ข้อกล่าวหา หรือเลือกพักผ่อนในรีสอร์ทอื่น ๆ ที่รัฐมนตรีเป็นผู้ถือหุ้นได้โดยไม่เสียค่าที่พัก เพื่อเป็นของขวัญแต่งงาน บังเอิญว่าคุณสมรักก็กำลังหาที่ที่จะไปฮันนีมูนอยู่เช่นกัน

- การไปฮันนีมูนฟรีเป็นตัวแทนของผลประโยชน์ประเภทสิทธิพิเศษที่มีมูลค่า

มากกว่า 500 บาท ส่วนการที่รัฐมนตรีถูกกล่าวหาจากฝ่ายค้านเป็นตัวแทนของโอกาสที่มีความขัดแย้ง

ตอนที่ 7 ในวันแต่งงาน เนื่องจากคุณสมรักเป็นผู้กว้างขวางและมีมนุษยสัมพันธ์ จึงมีผู้มาร่วมงานเป็นจำนวนมาก รวมทั้งผู้ใหญ่ในกระทรวงท่านหนึ่งที่สนิทสนมกันมานาน ผู้ใหญ่ท่านนี้มอบเงิน 5,000 บาทให้เป็นของขวัญแต่งงาน

- เงิน 5,000 บาท เป็นตัวแทนของผลประโยชน์ประเภทเงินที่มีมูลค่ามาก

กว่า 500 บาทและการให้ของขวัญแต่งงานจากผู้ใหญ่เป็นโอกาสตามเทศกาล

ตอนที่ 8 เหตุการณ์เหมือนตอนที่ 3 คือ ผู้ใหญ่นำเงิน 5,000 บาทมาให้ในงาน แต่ผู้ใหญ่ท่านนั้นกำลังถูกสอบสวนในกรณีที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริตภายในกระทรวง

- เงิน 5,000 บาท เป็นตัวแทนของผลประโยชน์ประเภทเงินที่มีมูลค่ามากกว่า 500

บาทเช่นเดิม แต่การที่ผู้ใหญ่ถูกสอบสวนเป็นโอกาสที่มีความขัดแย้ง

การตัดสินใจเชิงจริยธรรมตามแนวกล่องของพอดเดอร

นอกจากการสร้างสถานการณ์สมมุติแล้ว ยังมีส่วนของการตัดสินใจเชิงจริยธรรมที่กลุ่มตัวอย่างจะต้องแสดงความคิดเห็นผ่านทางตัวละครสมมุติว่า ควรจะตัดสินใจอย่างไรจึงจะเหมาะสม ซึ่งแบ่งขั้นตอนได้ดังนี้

2.1 วิธีการจัดการผลประโยชน์ เป็นจุดสำคัญของการตัดสินใจ เพราะเป็นการแสดงความคิดเห็นในเชิงรูปธรรม

2.2 การตีความหมายเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเรื่องสินน้ำใจและสินบน มาเป็นแนวทาง จึงกำหนดข้อคำถามของสถานการณ์ย่อย โดยการให้กลุ่มตัวอย่างตีความลักษณะ ของผลประโยชน์ในแต่ละตอน แล้วเลือกคำตอบจากตัวเลือกที่กำหนดให้

2.3 การให้คุณค่า จะเป็นตัวแสดงค่านิยมความคิดที่มีอยู่เดิมของผู้ปฏิบัติงาน ชาวโทรทัศน์ โดยคำถามจะเป็นการตอบโดยเสรีควบคู่ไปกับวิธีการจัดการผลประโยชน์

2.4 หลักการทางจริยธรรม ที่ผู้ปฏิบัติงานโทรทัศน์ยึดถือย่อมมีความแตกต่าง หลากหลาย อาจมีทั้งหลักประโยชน์นิยม หน้าที่นิยม หรือหลักของทางสายกลาง โดยอาจยึดถือ หลักการใดหลักการหนึ่งเป็นหลัก หรืออาจผสมผสานหลักการต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ลักษณะของ คำถามจะเป็นแบบให้เลือกตอบโดยเสรีในแต่ละสถานการณ์ใหญ่

2.5 การเลือกภักดี จะเป็นขั้นตอนสุดท้ายของคำถามในหมดกระบวนการ ตัดสินใจ โดยให้เลือกสิ่งที่คุณปฏิบัติงานชาวค่านิ่งถึงมากที่สุดในการตัดสินใจ ตามสถานการณ์ใหญ่ โดยแบ่งตัวเลือกเป็นช้อย่อย พร้อมกับให้ระบุเหตุผลประกอบ

ผู้วิจัยได้นำการตัดสินใจเชิงจริยธรรมมาเป็นข้อคำถามในการสอบถามทัศนคติของ ผู้ปฏิบัติงานชาวโทรทัศน์ตามสถานการณ์สมมติของความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรม ดังตัวอย่าง คำถามดังต่อไปนี้

สถานการณ์ที่ 1 ตอนที่ 4 นอกเหนือจากแกลงซ่า รัฐวิสาหกิจแห่งนี้ยังได้จัดงาน เลี้ยงและจับสลากมอบโชคให้แก่พนักงานที่มาร่วมงานอีกด้วย และในขณะที่คุณแสนดีกำลังพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนพนักงานเกี่ยวกับประเด็นที่รัฐวิสาหกิจถูกต่อต้าน โฆษกของงานก็ ประกาศชื่อคุณแสนดีเป็นผู้โชคดีได้รับพัดลมขนาดเล็กกะทัดรัด 1 เครื่อง

คำถามที่ 1 คุณแสนดีควรขึ้นไปรับพัดลมหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....

คำถามที่ 2 ท่านคิดว่าทางรัฐวิสาหกิจจับสลากมอบโชคแก่พนักงานเพื่อเป็น

- (1) สินน้ำใจ (2) สินบน
- (3) ไม่แน่ใจ (4) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

คำถามที่ 3 คุณแสนดีควรใช้หลักเกณฑ์อะไรในการตัดสินใจรับหรือปฏิเสธผลประโยชน์ตาม สถานการณ์นี้

.....
.....

คำถามที่ 4 คุณแสนใจใครค้ำงถึงใครมกที่สดุในการตัดสินใจตมสถณการณนี้

- (1) ตัวท่นเอง เพราะ.....
- (2) รัฐวิสหกิจ เพราะ.....
- (3) สถณนี้โทรทศนที่สังกัต เพราะ.....
- (4) นกข่วร่วมิวชชีพ เพราะ.....
- (5) สังคม เพราะ.....
- (6) อื่น ๆ โปรดระบุ.....
- (7) ไม้ต้องค้ำงถึงใคร เพราะ.....

ส่วนที่ 3 เป็นค้ำถามแบบให้ตอบย่ำงอิสระ (Free Response Question) โดยให้ผูปฏิบัติงนข่วโทรทศนยกตัวอย่างสถณการณและผลประโยชน์ที่เคยมีผู้เสนอให้พร้อมกบจัดล่ำดับตมควมยักต้อวิธีการจัดการผลประโยชน์ เพื่อตรวจสอบควมสอดคล้องของควมคิดเห็นของผูปฏิบัติงนข่วกับผูวิจัยในเรื่องควมหมิ่นเหม่ทงจริยธรรมของผลประโยชน์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผูวิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ก้ำหนดไว้ โดยนำแบบสอบถามไปมอบให้กบเจ้ำหน้ำที่ของสถณนี้โทรทศนแต่ละแห่ง และน้ดเวลาที่จะรับคืนแบบสอบถามหลัง และเมื่อตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับกลับมแล้วพบว ไม้สมบูรณก็จะกลับไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผูวิจัยจะรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับแล้วนำไปลงรหัสประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. รยงนลักษณะของผูปฏิบัติงนข่วโทรทศนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การแจกแจงควมถี่ (Frequency Distribution) ตมลักษณะที่ก้ำหนด ดังนี้

- 1.1 สขชที่จบการศีกษา
- 1.2 ระดับรยได้
- 1.3 อยการท่งนข่ว
- 1.4 ตำแหน่งงน
- 1.5 สถณนี้โทรทศนที่สังกัต
- 1.6 สยงน

2. รายงานข้อมูลและวิเคราะห์การตัดสินใจเชิงจริยธรรมของผู้ปฏิบัติงานชาว ไทหัทศน์ในประเด็นขัดแย้งทางผลประโยชน์ตามสถานการณ์ต่าง ๆ ใน 2 สถานการณ์หลักและ 8 ตอนย่อย โดยใช้การเขียนบรรยายและการแจกแจงความถี่ ทั้งนี้จะอาศัยแบบจำลองการตัดสินใจเชิงจริยธรรมกล่องของพอดเดออร์มาเป็นกรอบทางความคิด พร้อมกับการจัดกลุ่มการตัดสินใจเชิงจริยธรรมของผู้ปฏิบัติงานชาวไทหัทศน์ส่วนใหญ่ตามสายงานและตำแหน่งงาน รวมทั้งการแจกแจงการตัดสินใจในภาพรวมทั้งหมดอีกด้วย

3. การเปรียบเทียบการตัดสินใจเชิงจริยธรรมของผู้ปฏิบัติงานชาวไทหัทศน์ใน สถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อศึกษาความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรม โดยแบ่งประเด็นการวิเคราะห์ออกเป็น 2 กลุ่มคือ

3.1 กลุ่มที่มีความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมมาก ได้แก่ ผลประโยชน์ประเภทเงิน หรือผลประโยชน์ที่เสนอให้ในงานชาวที่มีความขัดแย้ง หรือผลประโยชน์ที่มีมูลค่ามากกว่า 500 บาท

3.2 กลุ่มที่มีความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมน้อย ได้แก่ ผลประโยชน์ที่ไม่ใช่เงิน หรือผลประโยชน์ที่เสนอให้ในโอกาสตามเทศกาล หรือผลประโยชน์ที่มีมูลค่าน้อยกว่า 500 บาท

ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะจับคู่เปรียบเทียบสถานการณ์ที่กำหนดรายละเอียดตามลักษณะ ของตัวแปรในแนวทางเดียวกัน ทั้งนี้ ในแต่ละสถานการณ์จะมีทั้งความเหมือนและความต่างที่น่า มาเปรียบเทียบกัน ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่า ลักษณะของผลประโยชน์ตามความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรม มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจหรือไม่ โดยจัดกลุ่มรายงานผลตามลักษณะของผลประโยชน์ ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบลักษณะของผลประโยชน์เพื่อศึกษาความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรม

ลักษณะของผลประโยชน์	ความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรม		การจับคู่ตอนย่อยของสถานการณ์ ที่นำมาศึกษาเปรียบเทียบ
	มาก	น้อย	
1. ประเภทของผลประโยชน์	เงิน	ไม่ใช่เงิน	2-1 , 3-4 , 7-5 , 8-6
2.โอกาสในการเสนอผลประโยชน์	ขัดแย้ง	ตามเทศกาล	4-1 , 3-2 , 6-5 , 8-7
3. มูลค่าของผลประโยชน์	มาก	น้อย	5-1 , 6-4 , 7-2 , 8-3

• การศึกษาความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมจากประเภทของผลประโยชน์ โดย ผลประโยชน์ประเภทเงินในตอนี่ 2, 3, 7 และ 8 แทนความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมมาก และผล ประโยชน์ประเภทที่ไม่ใช่เงินในตอนี่ 1, 4, 5 และ 6 แทนความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมน้อย โดยมี โอกาสในการเสนอและมูลค่าที่เหมือนกันเป็นตัวควบคุมการเปรียบเทียบ ได้แก่

- คู่ที่ 1 เป็นการเปรียบเทียบระหว่างผลประโยชน์ประเภทเงินในตอนที่ 2 ที่มีความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมมาก กับผลประโยชน์ประเภทที่ไม่ใช่เงินในตอนที่ 1 ซึ่งมีความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมน้อย โดยต่างก็เป็นผลประโยชน์ที่มีมูลค่าต่ำกว่า 500 บาท และมอบให้ในโอกาสเทศกาลปีใหม่เหมือนกัน

- คู่ที่ 2 เป็นการเปรียบเทียบระหว่างผลประโยชน์ประเภทเงินในตอนที่ 3 ที่มีความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมมาก กับผลประโยชน์ประเภทที่ไม่ใช่เงินในตอนที่ 4 ซึ่งมีความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมน้อย โดยต่างก็เป็นผลประโยชน์ที่มีมูลค่าน้อย และมอบให้ในขณะที่มีประเด็นข่าวขัดแย้ง

- คู่ที่ 3 เป็นการเปรียบเทียบระหว่างผลประโยชน์ประเภทเงินในตอนที่ 7 ที่มีความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมมาก กับผลประโยชน์ประเภทที่ไม่ใช่เงินในตอนที่ 5 ซึ่งมีความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมน้อย โดยทั้ง 2 สถานการณ์ต่างก็เป็นผลประโยชน์ที่มีมูลค่าสูงและมอบให้ในโอกาสตามเทศกาลเช่นเดียวกัน

- คู่ที่ 4 เป็นการเปรียบเทียบระหว่างผลประโยชน์ประเภทเงินในตอนที่ 8 ที่มีความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมมาก กับผลประโยชน์ประเภทที่ไม่ใช่เงินในตอนที่ 6 ซึ่งมีความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมน้อย โดยต่างก็เป็นผลประโยชน์ที่มีมูลค่าสูงในภาวะที่มีประเด็นข่าวขัดแย้ง

• การศึกษาความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมจากโอกาสที่ได้รับการเสนอผลประโยชน์ โดยการนำเสนอผลประโยชน์ในขณะที่กำลังมีประเด็นข่าวขัดแย้งในตอนที่ 3, 4, 6 และ 8 มาเป็นตัวแทนของความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมมาก ส่วนโอกาสตามเทศกาลในตอนที่ 1, 2, 5 และ 7 จะมีความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมต่ำโดยมีประเภทและมูลค่าของผลประโยชน์เป็นตัวควบคุมสถานการณ์

- คู่ที่ 1 เป็นการเปรียบเทียบระหว่างโอกาสในประเด็นข่าวที่มีความขัดแย้งในตอนที่ 4 ซึ่งมีความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมมาก และโอกาสในช่วงเทศกาลในตอนที่ 1 ซึ่งมีความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมน้อย โดยต่างก็เป็นผลประโยชน์ประเภทไม่ใช่เงินและมีมูลค่าต่ำเหมือนกัน

- คู่ที่ 2 เป็นการเปรียบเทียบระหว่างโอกาสในประเด็นข่าวที่มีความขัดแย้งจากตอนที่ 3 ซึ่งมีความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมมาก และโอกาสในช่วงเทศกาลในตอนที่ 2 ซึ่งมีความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมน้อย โดยต่างก็เป็นผลประโยชน์ประเภทเงินที่มีมูลค่าน้อย

- คู่ที่ 3 เป็นการเปรียบเทียบระหว่างโอกาสในประเด็นข่าวที่มีความขัดแย้งจากตอนที่ 6 ซึ่งมีความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมมาก และโอกาสในช่วงเทศกาลในตอนที่ 5 ซึ่งมีความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมน้อย โดยต่างก็เป็นผลประโยชน์ประเภทสิทธิพิเศษที่มีมูลค่าสูงทั้งคู่

- คู่ที่ 4 เป็นการเปรียบเทียบระหว่างโอกาสในประเด็นข่าวที่มีความขัดแย้งจากตอนที่ 8 ซึ่งมีความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมมาก และโอกาสในช่วงเทศกาลในตอนที่ 7 ซึ่งมีความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมน้อย โดยต่างก็เป็นผลประโยชน์ประเภทเงินที่มีมูลค่าสูง

● การศึกษาความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมจากมูลค่าของผลประโยชน์

ผลประโยชน์ที่มีมูลค่ามากกว่า 500 บาทในตอนที่ 1, 2, 3 และ 4 เป็นตัวแทนของความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมมาก และผลประโยชน์ที่มีมูลค่าน้อยกว่า 500 บาทในตอนที่ 5, 6, 7 และ 8 เป็นตัวแทนของความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมน้อย โดยมีโอกาสและประเภทของผลประโยชน์เป็นตัวคุณลักษณะ

- คู่ที่ 1 เป็นการเปรียบเทียบระหว่างผลประโยชน์ที่มีมูลค่ามากในตอนที่ 5 หรือมีความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมมากกับผลประโยชน์ซึ่งมีมูลค่าน้อยในตอนที่ 1 หรือมีความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมน้อย โดยต่างก็เป็นผลประโยชน์ที่ไม่ใช่เงิน และเสนอให้ในโอกาสเทศกาลตามความสอดคล้อง

- คู่ที่ 2 เป็นการเปรียบเทียบระหว่างผลประโยชน์ที่มีมูลค่ามากในตอนที่ 6 หรือมีความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมมากกับผลประโยชน์ซึ่งมีมูลค่าน้อยในตอนที่ 4 หรือมีความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมน้อย โดยต่างก็เป็นผลประโยชน์ประเภทที่ไม่ใช่เงินทั้งคู่และเสนอในโอกาสตามเทศกาล

- คู่ที่ 3 เป็นการเปรียบเทียบระหว่างผลประโยชน์ที่มีมูลค่ามากในตอนที่ 7 หรือมีความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมมากกับผลประโยชน์ซึ่งมีมูลค่าน้อยในตอนที่ 2 หรือมีความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมน้อย ซึ่งต่างก็เป็น ผลประโยชน์ประเภทเงินในโอกาสตามเทศกาล

- คู่ที่ 4 เป็นการเปรียบเทียบระหว่างผลประโยชน์ที่มีมูลค่ามากในตอนที่ 8 หรือมีความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมมากกับผลประโยชน์ซึ่งมีมูลค่าน้อยในตอนที่ 3 หรือมีความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรมน้อย ซึ่งต่างก็เป็นผลประโยชน์ประเภทเงินในประเด็นข่าวขัดแย้ง

4. การวิเคราะห์ประสบการณ์จริงที่ผู้ปฏิบัติงานข่าวโทรทัศน์เคยได้รับการเสนอผลประโยชน์ โดยการแสดงจำนวนของผู้ปฏิบัติงานข่าวโทรทัศน์ที่เคยได้รับการเสนอผลประโยชน์ พร้อมกับอธิบายผลประกอบการรายงาน ด้วยการจัดหมวดหมู่ของเหตุการณ์ต่าง ๆ ตามวิธีการเสนอผลประโยชน์ ประเภทของผลประโยชน์ และวิธีการจัดการผลประโยชน์ โดยเชื่อมโยงเข้ากับการรายงานการตัดสินใจเชิงจริยธรรมของผู้ปฏิบัติงานข่าวโทรทัศน์ในสถานการณ์ต่าง ๆ และการเปรียบเทียบเพื่อศึกษาความหมิ่นเหม่ทางจริยธรรม